

Begrippen neonatologie

— Uitleg over de verschillende woorden

Algo

Een gehoortest. De arts plakt kleine draadjes (elektroden) op het hoofd van je baby. Zo wordt gemeten of je baby goed hoort. De test kan worden gedaan terwijl je baby slaapt.

Apgarscore

Een test om te kijken hoe het met je baby gaat vlak na de geboorte. De arts kijkt naar de hartslag, ademhaling, kleur, spierspanning en reflexen.

Apneu

Een korte tijd waarin je baby niet ademt.

Aminozuren

Aminozuren zijn de kleinste delen van eiwitten. Eiwitten bestaan uit lange ketens van aminozuren die aan elkaar vastzitten. In het laatste deel van de zwangerschap, of bij een te vroeg geboren baby in de couveuse, zijn aminozuren een belangrijke bouwstof voor de ontwikkeling van de hersenen.

Arterie

Een slagader. Dat is een bloedvat waar bloed doorheen stroomt van het hart naar de rest van het lichaam.

Afweersysteem

Het afweersysteem (immuunsysteem) beschermt het lichaam tegen ziektes. Het vecht tegen dingen die je ziek kunnen maken, zoals virussen, bacteriën of schimmels.

Bilirubine

Een stof die ontstaat als oude rode bloedcellen worden afgebroken. Te veel bilirubine kan zorgen voor een gele huid bij baby's. Dit heet geelzucht. Bij baby's in de couveuse kan dit ook pas na een paar dagen gebeuren. Dit wordt via het bloed of een lampje gemeten.

Bloedsuikerspiegel

De hoeveelheid suiker (glucose) in het bloed. Deze waarde laat zien hoeveel energie er in het bloed zit. De waarde wordt gemeten in millimol per liter.

BMF (Brest Milk Fortifier)

Een poeder dat wordt toegevoegd aan moedermelk. Het maakt de moedermelk sterker door extra eiwitten, vitamine D, kalk en fosfaat toe te voegen. Het poeder wordt gegeven onder de 2 kg en/of 35 weken.

BPD (Bronchopulmonale Dysplasie)

Een chronische longziekte bij te vroeg geboren baby's. Chronisch betekent dat de ziekte lang kan blijven. De longen zijn beschadigd en werken niet goed. Baby's met BPD hebben vaak langere tijd extra zuurstof nodig. Ze kunnen in de eerste jaren sneller problemen krijgen met hun longen.

Bradycardie

Een langzame hartslag die niet past bij de leeftijd. Dit gebeurt vaak na een apneu, als de baby even stopt met ademen.

Bronchiolitis

Een ontsteking van de kleine vertakkingen van de luchtpijp. Het komt vaak voor bij jonge kinderen, vooral in de winter.

B-streptokokken infecties

Een infectie die veel voorkomt op de afdeling neonatologie. De infectie wordt veroorzaakt door een bacterie.

Buidelen (kangoeroeen)

Je baby op je blote borst leggen en knuffelen.

CFM (Cerebrale Functiemonitor)

Dit is een apparaat dat de activiteit van de hersenen meet.

Coffeïne

Een medicijn dat ervoor zorgt dat het deel van de hersenen dat het ademen aanstuurt, beter werkt.

Corticosteroiden

Medicijnen die lijken op hormonen uit de bijnieren. Ze worden tot 32 weken zwangerschap gegeven aan de moeder om de longen van het ongeboren kind sneller te laten rijpen.

Couveusenazorg

Hulp van de thuiszorg als je baby uit de couveuse komt en naar huis mag. Ze ondersteunen je bij de zorg voor je baby thuis.

CPAP (Continuos Positive Airway Pressure)

Een manier om je baby te helpen met ademen. Er wordt via een klein masker of buisjes in de neus lucht met lichte druk gegeven, zodat de longen open blijven.

Cyanose

Een blauwe kleur van de huid. Dit komt doordat er te weinig zuurstof in het bloed zit.

Ductus Botalli

Een bloedvat dat vóór de geboorte nodig is voor de bloedsomloop van de baby. Na de geboorte hoort dit bloedvat vanzelf dicht te gaan. Bij te vroeg geboren baby's gebeurt dit soms niet.

Dysmatuur

Je baby weegt te weinig voor de leeftijd in de zwangerschap waarop hij of zij is geboren.

Endorfine

Stoffen die je lichaam zelf aanmaakt. Ze zorgen ervoor dat je minder pijn voelt.

Enterale voeding

Voeding die via een slangetje (sonde) in de neus of mond direct in de maag of darmen van je baby gaat.

Epiduraal infuus

Een dun slangetje dat vlak bij de zenuwen in de rug wordt geplaatst.

Fontanel

Een opening tussen de botten van de schedel van je baby. Hierdoor kan je baby tijdens de bevalling makkelijker door het bekken van de moeder. De fontanel sluit meestal vanzelf tussen de 12 en 18 maanden na de geboorte.

Fototherapie

Een behandeling met speciaal licht (ultraviolet-licht) om geelzucht te voorkomen of te behandelen.

High-flow-systeem

Een manier om zuurstof te geven via flexibele buisjes in de neus. Hierbij stroomt de zuurstof sneller dan bij gewone toediening (meer dan 2 liter per minuut). Het helpt ook om de longen open te houden. Het is een alternatief voor CPAP.

Hospitaliseren

Als ouders te veel gewend raken aan het ziekenhuis en daardoor onzeker worden. Ze gaan dan steeds meer op de zorgverleners vertrouwen en durven zelf minder te doen of beslissen.

Hypoglykemie

Een te lage bloedsuikerwaarde.

Iatrogeen

Een probleem of klacht die ontstaat door een medische behandeling.

Intraveneus

Een manier van toedienen via een bloedvat (ader), bijvoorbeeld medicijnen via een infuus.

Low-flow-systeem

Een manier om zuurstof te geven via flexibele buisjes in de neus. Hierbij stroomt de zuurstof langzaam (minder dan 2 liter per minuut). Dit wordt ook wel een neusbrilletje of snorretje genoemd.

Maagretentie

Als er voeding of vocht in de maag blijft zitten dat nog niet is verteerd.

Meconium

De eerste ontlasting van je baby. Het is taai en donker van kleur.

Monitor

Een apparaat dat onder andere de hartslag en ademhaling meet. Je ziet deze waarden op een scherm.

Navelkatheter

Een dun slangetje dat in een bloedvat in de navelstomp van je baby wordt geplaatst. Via dit slangetje kunnen medicijnen en vocht worden gegeven.

NEC (Necrotiserende enterocolitis)

Een ernstige ontsteking van de darmen. Soms ontstaan er gaatjes in de darm of sterft er een stukje van de darm af.

Neurologie

Een medisch specialisme dat zich bezighoudt met ziektes van de hersenen, het ruggenmerg en de zenuwen.

NIDCAP-methode / ontwikkelingsgerichte zorg

Een manier van zorgen waarbij gekeken wordt naar hoe je baby zich voelt. Zo krijgt je baby zo veel mogelijk rust en zo weinig mogelijk stress, zodat het zich goed kan ontwikkelen.

Oedeem

Vocht dat ophoopt in het lichaam.

Parenterale voeding

Voeding die niet via de maag of darmen gaat, maar direct via een infuus in het bloed wordt gegeven.

Pasteuriseren

Melk of voeding wordt kort verhit tot het bijna kookt. Zo gaan schadelijke bacteriën dood.

Prebiotica

Voedingsstoffen (vezels) die helpen om gezonde bacteriën in de darmen van je baby te laten groeien. Zoals bifidus- en lactobacillus-bacteriën, dat zijn goede bacteriën die belangrijk zijn voor een gezonde darm.

Prematuur

Een baby die voor 37 weken zwangerschap wordt geboren. Het woord betekent letterlijk “voor de rijpheid”, de baby is nog niet helemaal klaar om geboren te worden.

Probiotica

Probiotica zijn goede, natuurlijke bacteriën, zoals bifidus- en lactobacillus-bacteriën. Ze helpen bij het opbouwen van een gezonde darmflora, dat is een goede balans van bacteriën in de darmen. Hierdoor krijgen schadelijke bacteriën minder kans om te groeien. Probiotica helpen zo ook het afweersysteem van je baby om infecties tegen te gaan.

Rooming-in

Je blijft een dag en nacht samen met je baby in het ziekenhuis. Dit helpt bij de voorbereiding op het naar huis gaan.

ROP (Retinopathie of Prematurity)

Een beschadiging aan het netvlies van het oog. Dit kan soms gebeuren bij baby's die teveel of voor een lange tijd zuurstof hebben gekregen.

RS-virus of RSV (Respiratoir syncytaal virus)

Een verkoudheidsvirus dat bij baby's en te vroeg geboren baby's een ernstige longinfectie kan veroorzaken.

Saturatie

Het zuurstofgehalte in het bloed. Dit laat zien hoeveel zuurstof er in het lichaam van je baby is.

Saturatiemeter

Een klein apparaatje/lampje dat het zuurstofgehalte meet. Het wordt meestal rond de voet of hand van je baby geplaatst

Sepsis

Een ernstige infectie in het bloed. Dit wordt ook wel bloedvergiftiging genoemd.

Sonde

Een dun slangetje dat via de neus of mond naar de maag gaat. Je baby krijgt hiermee voeding als het nog niet goed zelf kan drinken.

Surfactant

Een stofje dat ervoor zorgt dat de longen na het ademen open blijven en niet helemaal inklappen.

Tachycardie

Een snelle hartslag voor de leeftijd van je baby.

Tachypneu

Een snelle ademhaling voor de leeftijd van je baby.

Vitale functies

Belangrijke functies in het lichaam die nodig zijn om te blijven leven. Dit zijn: hartslag, ademhaling, bloeddruk, temperatuur en het voelen van pijn.